

Søknad om midler til RapidSMS i Rwanda

Institutt for informatikk inviteres til å bidra til reduksjon i svangerskapsrelatert dødelighet og barsedødelighet gjennom prisvinnende innovasjon som tilrettelegger for toveis kommunikasjon mellom kvinner og helsepersonell. Bidraget er avgjørende for overlevelse og sunn utvikling av barn og deres mødre i rurale strøk i Rwanda.

Om Rwanda

Rwanda er kjent for sin storslåtte natur med grønne åser, gorillaer, vulkaner og innsjøen Kivu. Samtidig er Rwanda også kjent for sin tragiske historie med et av de blodigste folkemordene verden har sett. Myndighetene jobber fremdeles med forsoningsarbeidet tiltross for at det i år er 20 år siden folkemordet.

Etter folkemordet i 1994 har Rwanda opplevd stor økonomisk vekst, og er ansett som en suksesshistorie innen afrikansk utvikling. Landet har også hatt stor fremgang når det gjelder å fremme godt styresett og å sørge for grunnleggende velferd for befolkningen. Rwanda er på god vei til å oppnå syv av de åtte tusenårmålene. Gjennom UNICEFs tilstedeværelse i Rwanda siden 1986, har vi jobbet tett med myndighetene for å bidra til å skape varige positive endringer i barns tilværelse. Likevel er det mye som gjenstår. Rwanda er rangert som nr. 167 av 186 land på FNs indeks for menneskelig utvikling, og 63 prosent av befolkningen lever under fattigdomsgrensen på 1,25 dollar om dagen.

Bakgrunn for prosjektet

Flere tjenester som vi tar som en selvfølge i Norge er fraværende eller lite tilgjengelig for mange i Rwanda, spesielt i rurale strøk. Helsetjenester i tilknytning til svangerskap er ett eksempel.

Mange kvinner gjennomfører såkalte "usynlige" graviditeter og fødsler, det vil si fødsler som helsemyndighetene ikke kjenner til. Svangerskapskontroll og assistanse under fødsel blir dermed ikke gitt og helsepersonell får ikke anledning til å oppdage potensielle farer. Mangelfull oppfølging blir ansett som en av de største årsakene til svangerskapsrelatert dødelighet. Resultatet er en altfor høy andel kvinner og barn som dør før, under eller etter fødsel som kunne vært forhindret dersom fødselen hadde funnet sted på en helsestasjon eller sykehus med kyndig helsepersonell tilstede. RapidSMS forenkler og muliggjør lokale helsearbeidere sitt arbeid med å følge opp kvinner i svangerskap, identifisere, overvåke og henvise kvinner med høy risiko for komplikasjoner og forbedre kommunikasjonen med relevant helsestasjon ved en eventuell krise.

En lokal helsearbeider sender en RapidSMS for å tilkalle en ambulanse til Assuma Mukandoli (28) som er gravid for første gang.

I tillegg til kvinner i svangerskap, er barn opp til toårsalderen en viktig gruppe å overvåke. Barns første leveår er den mest kritiske fasen i mental og fysisk utvikling, og uten tilstrekkelig overvåking og oppfølging kan barnet forbli underutviklet resten av livet og aldri få de samme mulighetene til å leve ut sine drømmer som andre. Ved hjelp av RapidSMS overvåkes viktige faktorer som vaksineringsstatus og ernæringsstatus nøye slik at man kan gå inn med behandling tidligere enn før. Dette gir en reduksjon i kritisk underernærte barn, underutvikling og død.

I Rwanda er leppe-, kjeve- og ganespalte (LKG) en stor utfordring. På grunn av fordommer og overtro knyttet til misdannelsen får mange barn ikke gå på skole eller leke med andre barn. Til tross for at en operasjon som gir smilet og vennene tilbake bare tar noen få minutter, har mange barn ikke fått

operasjon. Med opplæring i RapidSMS kan helsepersonell enkelt rapportere inn en nyfødt med LKG til nærmeste sykehus, og barnet vil få operasjon innen sitt første leveår.

RapidSMS – en livreddende melding

I 2013 plasserte Time Magazine to UNICEF-ansatte på sin liste over verdens hundre mest innflytelsesrike mennesker på grunn av deres innovasjon RapidSMS. RapidSMS er et enkelt SMS-basert system som muliggjør innsamling av data og umiddelbar tilbakemelding på viktige medisinske spørsmål. Mor og barn blir registrert i en sentral server hos helsedepartementet og fulgt fra barnet er unnfanget til det har fylt to år. Den lokale helsestasjonen og distriktssykehuset har også tilgang til denne informasjonen.

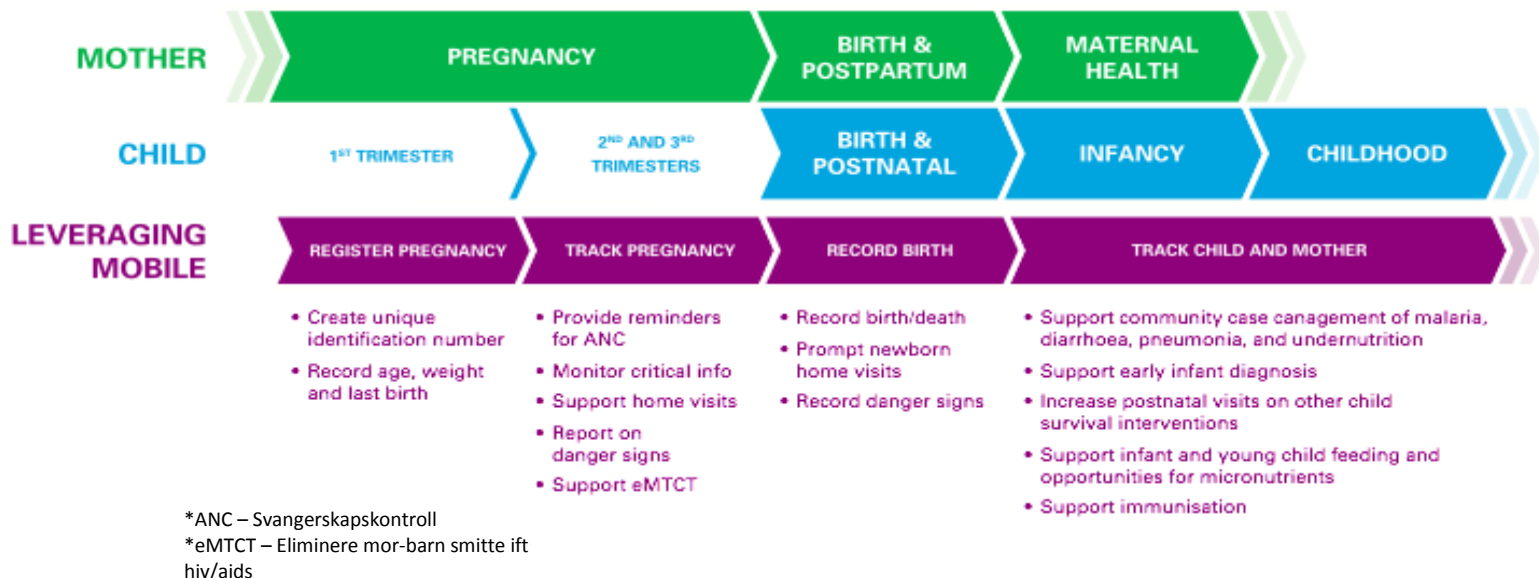

Noen tøffe måneder som sterkt underernært er over for mor og barn. Barnet var døden nær. Takket være RapidSMS har begge fått behandling tidsnok og livsgnisten tilbake!

I Rwanda er 21.000 helsearbeidere opplært i RapidSMS og 15.000 mobiltelefoner delt ut. Helsearbeiderne oppsøker gravide og nyfødte og gjennomfører enkle tester som sendes inn til serveren ved hjelp av en enkel SMS. Dataene blir lagret og kvinnen får tilbakemelding dersom ytterligere oppfølging trengs.

Systemet gir også viktig informasjon til helsemyndighetene i landet. Statistikk over befolkningen er essensielt for velfundert og god styring av landets ressurser. RapidSMS gir en bedre oversikt over antall gravide kvinner som finnes i landet og deres utfordringer knyttet til svangerskapet og forenkler også registrering av dødsårsak for mødre og nyfødte.

Grafisk fremstilling av RapidSMS

Hvordan Institutt for informatikk kan bidra

I Rwanda startet UNICEF RapidSMS med å følge opp gravide kvinner. På grunn av stor positiv effekt i form av reduksjon i død ved svangerskap og fødsel¹, etterspurte myndighetene en utvidelse av bruken med nye funksjoner for å også følge opp kvinnene og deres nyfødte barn i to år etter fødselen. UNICEF har et sterkt ønske om å hjelpe myndighetene med å implementere disse nye funksjonene, men har ennå ikke klart å

¹ <http://unicefstories.org/2013/11/13/the-mobile-phone-rwandas-key-weapon-in-making-maternal-deaths-history/>

fullføre implementeringen i hele landet på grunn av manglende økonomiske midler. I dag er derfor mange kvinner og barn uten livsviktig oppfølging fordi finansiering mangler. UNICEF Norge ber derfor om 100.000 kr. fra Institutt for informatikk ved Universitetet i Oslo for å redde barn og mødre fra underernæring, underutvikling og død. Midlene kan brukes til å gi opplæring i bruk av IT (opplæring av helsearbeidere i RapidSMS), innkjøp av mobiltelefoner og annet utstyr, og videreutvikling av teknologi knyttet til helse (videreutvikling av RapidSMS til å inkludere flere livreddende funksjoner). Med deres hjelp kan vi gi de svakeste i Rwanda en sjanse til livet!